

BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Vrijdag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

29 December.

P U B L I C A T I E

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet dat, in weervil hunner Publicatie van den 10. November jl., nog een aantal Patenten ter Stads-Secretarij zijn blijven berusten.

Roepen bij deze de belanghebbende Ingezetenen nogmaals op, om hunne Patenten over de loopende dienst, binnen de eerstvolgende acht dagen, ten Stadhuijze te komen afhalen, als zullende na dien tijd, de nog overgeblevene Patenten, dadelijk door den Deurwaarder bij de Directe Belastingen worden rondgebragt, en alsdan daarvoor, volgens de bestaande verordeningen, tien centen voor ieder moeten betaald worden.

BREDA, 28. December 1837.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad.

H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

PARIS, den 26sten December.

Heden is de kamer van gedeputeerden, nadat het onderzoek der geloofsbrieven afgelopen was, overgegaan tot de benoemingen van het bureau der kamer. Bij het vertrek van den post, ten half vijf ure, was deswege nog geene stemming uitgebragt.

Reeds sedert een paar dagen hebben de hoofdpartijen in de kamer zich vereenigd, om elkander over de keuze van president en vice-presidenten te veilsaan. De leden der linkerzijde zijn bij den heer *Odillon Barrot* opgekomen, ten getale, naar de opgaven verschillende, van 50 tot 110; een zeventigtal leden van het linker centrum is bij den heer *Garneron* vergaderd geweest; en de doctrinaire leden bij den heer *J. Perier*. Over de keus van den heer *Dupin* als president is geen twijfel; des te meer loopen de gevoelens uiteen omtrent de te benoemen vice-presidenten. De linkerzijde, die de heer *Odillon Barrot* tot een der presidenten wils, het *Journal des Dèbats* bevestigt daartegen heden een artikel, waarin het al het gevaarlijke van den stap, in die keuze voor het vervolg gelegen, zoekt aan te toonen; betoogende dit blad, dat de oppositie zich thans gematigd voordoet om haar doel te bereiken, 't welk tevens de strekking had, om langs dezen weg eenmaal den heer *Barrot* tot het presidentschap te brengen.

— Onderscheidene bladen, zoo als de *Moniteur*, het *Journal général de la France* en de legitimistische bladen; zijn heden uit hoofde van het kersfeest niet verschenen.

— Men beklagt zich, dat de nieuwe wet op de nationale garde van het Seine departement, die met het doel gemaakt werd om de dienst algemeener te maken en de misbruiken te voorkomen, weinig uitwerking heeft gehad; de dienst zou althans even bekwamend als te voren zijn, en daaraan zou men moeten toeschrijven, dat met het nieuwe jaar eenige posten niet meer door de nationale garde zullen bezet worden.

— Heden is van de Tuilerien weder een koerier met depeches naar Brussel afgezonden; men denkt dat derzelver inhoud op de zaak van het Grunenwald betrekking heeft.

— Te Havre wordt eerstdaags een vaartuig met voorwerpen van natuurlijke historie verwacht, die op de reis der *Bonite* zijn bijeenverzameld, en inmiddels door den kapitein *Levaillant* afgezonden zijn geworden.

— Ten aanzien van Spanje wil men, dat er te Madrid reeds sedert een geruimen tijd onder de aapzienlijken van het land, of de mannen die een bijzonderen invloed op het bestuur hebben uitgeoefend, een uitgebreid ontwerp bestaat, om de beginselen der revolutie te verslikken en daarvoor een soort van fransch juist midden in de plaats te stellen. De militaire straf oefeningen van *Espartero* te Miranda en Pampeluna, hadden, behalve de herstelling der krijgsmacht, ten doel om een begin met deze staatkundige reactie te maken, en thans zou men reeds bijna zeker van dat inslag zijn, dewijl *Espartero* de benoeming tot oorlogsminister aangenomen had en de heer *Osalia*, die gezant te Parijs was bij den dood van *Ferdinand VII*, het presidentschap op zich heeft genomen. De voornaamste voorstanders van het koninklijk statuut, de heeren *Toreno*, *Isturitz*, *Martinez de la Rosa*, hadden nog niet op den voorgrond durven stellen, maar men kon het tegenwoordig kabinet als een overgang tot de benoeming van een nieuw statuut aanmerken; de voornaamste portefeuille, die van de Financien, was thans reeds tevertrouwd aan iemand die geacht werd de beginselen van den heer *Toreno* was toegedaan. Deze zou, wanneer hij in het ministerie weder mocht treden, zwanger gaan

van onderscheidene ontwerpen, om terug te komen op sommige besluiten door de vorige cortes genomen; daaronder zou behooren de herstelling van het kontrakt met het huis *Rothschild* met betrekking tot de exploitatie der kwikmijnen van Almaden, 't welk door de vorige cortes willekeurig vernietigd is. Wat er nu ook van die uitgebreide ontwerpen zij, het schijnt toch, dat er in Spanje een geest van terugkeer tot meer gematigde beginselen begint veld te winnen.

De berichten uit Madrid tot den 18den dezer, geven een nader overzicht van de nieuwe ministers. De minister van financien, *Mon*, is een nog jong mensch, die eerst in 1831 de hoogeschool verliet; volgens sommigen zou hij daaraan deels zijne ambtelijke bevordering te danken hebben; hij is de vriend van den heer *Toreno*. De markies *Someruelos* is een rijk grondeigenaar, die zich bijna door dezelfde hoedanigheden als de heer *Mon* aanbeval; hij was namelijk een naauwgezet, eerlijk man, maar zonder veerkracht; de heer *Castro* is een jong advokaat, wiens voornaamste verdienste in zijne uiterlijke voordragt zou bestaan. Men dacht niet dat de generaal *Espartero* de oorlogsportefeuille zou komen waarnemen; men zou zich aan het tegenwoordig interim blijven houden. Een der hoofdgebreken van het nieuwe kabinet was, dat darzelver leden elkander zoo weinig kenden. (Dit zou weinig stroken met het bovenvermelde van een samenwerkend plan.) Volgens de hiezou. re berichten, zou de heer *Osalia* eerst na zijne benoeming de kennis van sommige zijner ambtgenoten hebben gemaakt, en had de fransche minister *Latour Maubourg* er veel toe bijgedragen, om hem tot de aanneming der portefeuille te bewegen.

De gemeenschap met de onderscheidene gewesten blijft steeds afgesneden. De afgevaardigden van Valencia zijn nog niet kunnen optomen; de generaal *Mendez Figo* kon niet van Madrid naar Badajoz vertrekken, om er een 1500 rekruten te organiseren.

Men dacht te Madrid, dat het gouvernement de laatste door de vorige cortes genomene harde bepalingen, omtrent de geestelijkheid, niet zou ten uitvoer leggen.

Men had vernomen, dat de generaal *Breton*, voormalig gouverneur van Tortosa, in dienst van don *Carlos* was overgegaan.

— De berichten uit Londen, omtrent de gebeurtenissen in Kanada, hadden gisteren onder de speculanten in het koffijhuis *Tortoni* veel beweging verwekt. De koers hield zich echter heden tamelijk staande, schoon er in 't algemeen weinig zaken omgingen. Onder de speculanten was men eenigzins ongerust, dat met het begin van het volgend jaar de 3 pCt. renten aan vele fluctuatien zouden blootgesteld zijn. De notering was heden (26 December): 5 pCt. 107,75; 3 pCt. 78,70; Nap. r. 97,50; Sp. Ardoin 20½; Portugal 19½; Ham. L. 100½.

Duitschland.

FRANKFORT den 24sten December.

Uit Berlijn schrijft men, dat Z. K. H. prins *Wilhelm* van Pruisen, broeder des konings, met zijne familie uit Silezie te Berlijn verwacht wordt.

Te Berlijn moet, op bevel des konings, eene tweede roomsch-katholieke kerk gebouwd worden, hetwelk men aanmerkt als een bewijs van Zt. Ms. zorg voor zijne onderdanen van die geloofsbelijdenis.

— De koning van Hanover heeft zijnen gezant bij den Bondsdag, den vrijheer van *Strahlenheim*, naar Hanover onthoden, waar hij eenigen tijd zal blijven, waarschijnlijk om nieuwe instructien te ontvangen.

— Cis Göttingen schrijft men van den 19den dezer, dat de meeste studenten die de verbannen hoogleeraren tot aan de grenzen begeleid hebben, in de stad teruggekeerd waren. Te Kassel had men slechts een dertigtal van hen toegelaten, terwijl zij den laat ontvingen, om voor den avond de stad weder te verlaten. Te Göttingen is na de bewegingen op den 15den en 16den de rust niet verder gestoord geworden. Eenige honderden studenten hebben de Universiteit verlaten, daar verscheiden collegien, door het afzetten der zeven professoren, niet meer gehouden werden, en nog andere hoogleeraren, die zich met de verlaten ambtgenooten vereenigd hebben, ook dagelijks verspreiden in hunne posten geschorst of zelfs daarvan afgezet te worden.

Professor *Dahlmann* is den avond, des avonds, te Kassel gekomen, en niettegenstaande een schrikkelijken slagregens hebben zich zeer vele menschen voor de herberg verzameld waar hij was gestegen was, en hem met een herhsald *vivant* begroet. De heer *Dahlmann* heeft de menigte op eene hartelijke wijze voor de hem aangedane eer zijnen dank betuigd.

Te Onabruck, waar men meer dan in eenige andere plaats van Hanover voor het handhaven der door den Koning afgeschaften constitutie gestemd is, zijn oproerigheden uitgebroken op het vooruitgaan, dat op hooge orde de burgemeester der stad, de gewone finantie raad, Stuve, in hechtenis genomen was. Vele burgers zijn te Breda gelopen, om hem uit de gevangenis te bevrijden, doch door het schenken der militaire magt is het gelukt de zucht te beteugelen.

De heer Stuve is door zijn vermogen een gewaardeerd man en staat bij de burgerij in hooge achting. Hij was een der voornaamste leden van de stenden-vergadering, en de eerste die het woord opnam, toen de ontbinding der kamer in het begin van Juli, daags na de aankomst des konings in de hoofdstad, afgekondigd werd. Reeds toen zijde men, dat hij gevangen zou gezet worden.

Volgens een te München loopend gerucht, zou de oude stad Regensburg tot de hoofdstad van het rijk worden verheven; maar München daniettemin de residentie van het hof blijven.

Te Zurich is den 15den dezer eene inschrijving geopend voor den aanleg van eenen spoorweg tusschen Basel en Zurich; er was voor 44,493 aandelen ingeschreven, hetgeen de helft meer bedraagt dan noodig is.

N e d e r l a n d e n .

Breda den 28sten December.

E. Exc. de minister van finantien heeft, in dato 23 dezer, bekend gemaakt, dat het kantoor van bijzondere bewaring van het kadaster te Vollenhove, provincie Overijssel, is opgeheven, en de werkzaamheden van hetzelfde zijn overgebracht naar het kantoor te Zwolle.

De directeur-generaal voor de marine heeft ter kennis van alle scheepvarenden en daarbij belanghebbenden gebragt, dat buiten de steenen glooijing van den vuurtoren op het eiland Marken overblijfselen der te voren bestaan hebbende oude steenen glooijing onder water gezonken liggen, zoodat de zichtbare steenen glooijing van den toren, tot vermindering van dat gevaar, niet nader zal moeten worden genomen dan eene goede kabellengte.

Uit Boxtel wordt van den 25sten geschreven:

De heer kolonel Knoll, belast met het provinciaal kommandement van Zeeland, verliet op heden de 18de afdeeling infanterie, waarover hij gedurende meer dan acht jaren het kommando voerde. Het gedeelte van het korps hetwelk alhier in bezitting ligt, verzamelde zich en Z. H. Ed. Gestr. nam een hartroerend afscheid; hij herinnerde de gezamenlijke officieren en manschappen de gewichtige gebeurtenissen, waarin het korps zich heeft bevonden en zij met gesondheid, naauwgezetheid, vaderlandsliefde en krijgsmansdeugden hebben uitgeant; hij beval hen met nadruk aan hetzelfde voetspoor te volgen en de eer van het korps, boven alles dierbaar, te behouden handhaven. De algemeene achting en liefde welke het korps hem toedroeg volge hem in zijne nieuwe bestemming, en de aangename herinnering van hetgeen hij steeds voor de afdeeling in het algemeen en voor elk in het bijzonder gedaan heeft, en daardoor aan de inspraak van zijn braaf hart voldeed, zal in alder harten duurzaam blijven.

Uit eene vergelijkende opgave omtrent het getal der in onze haven in- en uitgeklaarde zeeschepen, gaande over twee driehonderd jaar, van 1824 tot 1826, en van 1834 tot 1836, blijkt onder anderen, dat het aantal ingeklaarde zeeschepen per jaar over de laatste verloopen drie jaren, alleen in de Noord-Nederlandse haven, nog 123 bodems, metende 144,886 ton, meer heeft beloopt, dan in elk der jaren 1824 tot 1826, over de haven der noordelijke en zuidelijke gewesten gezamenlijk. Uit die opgave blijkt verder, dat het aantal schepen, onder Nederlandse vlag, wel is waar, gemiddeld per jaar, 97 schepen, minder beloopt heeft, doch ook het aantal tonnenlading per jaar desmettegenstaande per jaar 41,904 meer heeft beloopt; een doorslaand bewijs van den toenemenden Nederlandchen groothandel en verklaarbaar uit de meerdere vaart vooral op en van onze Oost Indische bezittingen, met ruimere schepen, sedert de afscheiding van België. Vooris blijkt nog dat het aantal schepen onder Engelse vlag gemiddeld met 535, metende 101,025 ton, per jaar is toegenomen, de bodems onder andere vlaggen hebben 112 per jaar beloopt; doch derzelver bevrachting is nagenoeg dezelfde gebleven, ja iet (1957 ton) vermindert.

Ten aanzien der uitgeklaarde schepen wordt bij dezelfde vergelijking een vermindering voor de Nederlandse vlag opgemerkt, gemiddeld per jaar, van 618 schepen, metende 32,719 ton; voor de Engelse vlag 206 bodems minder, doch desmettegenstaande 27,568 ton lading meerder, en voor de andere vlaggen 86 schepen en 45,286 tonnen lading minder, zoodat de algemeen gunstige uitkomsten bij de ingeklaarde schepen, zich bij de uitgeklaarde niet wederverteeren, behalve met opzigt tot de bevrachting van de schepen onder Engelse vlag, welke bij de vergelijking der twee tijdvakken, in beide gevallen, eene voordeelige slotem opleverden.

Te Petersburg is op den 10den dezer de ijzgang voor de derde maal in dit jaargatje begonnen, en ditmaal zoo sterk, dat de overvaart weldra moet gemaakt worden; de gemeen schap werd echter noodig door middel eener spoorbrug hersteld. In de jaren 1822 en 1823 was de rivier ingelijkt op den 10den December gans vast afgeen.

De heilige vertegenwoordigers hebben gisteren de discussie over het voorgestelde ontwerp op de suiker hervat en dezelve nog niet ten einde gebragt.

Het vertrek van den prussischen zaakgelastigde te Brussel, de heer van Galen, heeft daar veel opspraak gemaakt. Men bracht hem in verband met de zaken van Luxemburg; van elders werd vermeld, dat de gezant terug ontboden was, omdat hij, door zijn echgenote, aan den Aartsbischop van Keulen verwant was, die voor al te algemeen weinig ingang. Van den ministeriële kant werd verzekerd, dat de gezant een lang te voren aangekondigd vertrek heeft bekomen en binnen een paar maanden te Brussel zal terug zijn.

De heilige gezant te Londen, van de Weijer, bevindt zich sedert 11. Zaterdag te Brussel.

Te Antwerpen hebben gisteren de fondsen zich op den koers van den vorigen dag staande gehouden; er gingen echter weinig zaken om. De notering was (27 December): Belg. 100; O. Met. 100; Sp. Ardois 19½; Nap. rent. 91¼; Sib. 90¼; Rom. L. 100; Car. te Antw. 98½; Braz. 79½. — Wisselkoers op Amsterdam. 1/4 pC. k. pr.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (27 December) was de notering: Ned. Werk. Schuld 2½ pC. 52½, 100, 1/2; dito 5 pC. 100¼, 100, 1/2; Kansb. 22½, 1/2; Amort. Südk. 93½, 1/2; dito 3½ pC. 76½; Handelsm. 170½, 1/2; O. Indie 5 pC. 96¼, 1/2; Ardoins 85 1/2 19½, 1/4; Metall. 100, 1/2; Columb. 161½; Pern 14; Braz. 79.

Heden overleed alhier ANTONIA DE ROTT, veelgeheerde Echtgenote van

A. MELORT.

Breda, 26. December 1837.

Verzoeken van Rouwbeklag verschoond te blijven.

D. L. BAMBERG, heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij alhier met zijn Mechanisch KABINET gearriveerd is, en met Hooge Toestemming een paar Voorstellingen zal geven, op nader te bepalen dagen; het geëerd Publiek zal tevens in de gelegenheid gesteld worden zijn prachtvol Kabinet, waarmede hij overal in Holland den meesten roem heeft ingeogst, voer af gratis te kunnen bezichtigen.

V E R K O O P I N G .

Mr. DE ROY, Notaris te Breda, zal, ten verzoeken van zijn Principaal, op Vrijdag den 29. De ember 1837, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk het Markendael, aan de Haven te Breda, overgaan tot den publieken Verkoop van:

Eene groote partij PLANKEN en RIBBEN, gediend hebbende tot Vloer in opgemelde Kerk, alles zeer geschikt voor TIMMER- en GERIEFHOUT.

R U S S I S C H E P E L T E R I J E N .

D. JAKIBOWITZ, Bontverkooper, maakt het geëerde Publiek dezer Stad bekend, dat hij is uitgegaan in het Hôtel des Pays-Bas, en heeft eene nieuwe bezending ontvangen van NIEUWJAARS-GESCHENKEN voor Heeren en Dames en ook voor Kinderen, als: BOAS, MOFFEN, enz., voor Heeren, POLINAISEN, Heeren BOAS, enz., alles naar den nieuwsten smaak.

Te Githoven zal op den 1. Januarij 1838, des namiddags ten 1 ure, ten overstaan van den Notaris BOONZAAIJER, voor het Logement de Stads-Doelen aldaar, publiek worden verkocht om kontant geld:

Vier zeer fraaie WAGENS en RIJ-PAARDEN, waaronder drie donker bruin haar en eene Schimmel, alle kortstaarten.

Mameda: Eenige ZADELS met toebehooren, brillante WAGEN en KOETSTUIGEN, waaronder eens voor vier PAARDEN, en verdere STALBEHOEFTEN.

Voorts zal ter Koop worden aangeboden:

Drie fraaie en goed geconserveerde RIJ-PAARDEN, bestaande in:

Eene COUPE,

Eene GALECHE, zeer fraaie naar den laatste smaak gemaakt te Offenbach, en

Een zeer fraai Engelsch JAGT-WAGENTJE.

Zijnde deze Goederen nagelaten door Willem den Heer Generaal-Majoor SPRENGER.

Kunnen de bovengestelde daags voor den dag der Verkoop door een ieder bezigtigd worden.